

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кропивницький коледж механізації сільського господарства

Циклова комісія юридичних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора з навчальної роботи

_____ В.М. Дякуненко

«____» _____ 20__ року

«____» _____ 20__ року

«____» _____ 20__ року

«____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БІРЖОВЕ ПРАВО»

Галузь знань 0304 «Право»

Спеціальність 5.03040101 «Правознавство»

Відділення Економіки та права

Робоча програма з навчальної дисципліни «Біржове право» для студентів ВНЗ І-ІІ р.а. за галуззю знань 0304 «Право», спеціальністю 5.03040101 «Правознавство» складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Науково-методичним центром «Агроосвіта» 14 серпня 2015 р.).

Розробник: **Буланенко Н.Д.**, викладач, спеціаліст І категорії

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії юридичних дисциплін

Протокол № ____ від «____» _____ 2018 року

Голова циклової комісії юридичних дисциплін

_____ (Л.Б. Моргун)

Протокол № ____ від «____» _____ 20__ року

Голова циклової комісії _____
(підпис)

Протокол № ____ від «____» _____ 20__ року

Голова циклової комісії _____
(підпис)

Протокол № ____ від «____» _____ 20__ року

Голова циклової комісії _____
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 0304 «Право»	Нормативна			
	Спеціальність: 5.03040101 «Право»				
Модулів (розділів) – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Рік підготовки			
Загальна кількість годин – 45 год.		2018-2019 н.р			
		Семестр			
		7-й			
		Лекції			
		20 год.			
		Практичні, семінарські			
		10 год.			
		Лабораторні			
		-	-	-	-
		Самостійна робота			
		15 год.			
		Курсове проектування:			
		Вид контролю:			
		залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 57,6 % / 42,4%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування системи знань зі специфіки біржової діяльності як прикладної галузі юридичної спеціальності

Завдання

- опанування та засвоєння професійних понять біржового права
- усвідомлення та фаховий аналіз процесу виникнення біржової діяльності та право на заняття нею

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати

- діюче біржове законодавство
- діюче господарське законодавство
- правовий статус учасників біржової торгівлі

вміти

- орієнтуватися в застосування юридичної відповідальності при порушенні прав учасників біржової торгівлі
- орієнтуватися в біржовому законодавстві
- розробляти установчий договір та статут біржі
- здійснювати державну реєстрацію фондovих та товарних бірж
- складати біржові контракти та здійснювати інші практичні дії щодо врегулювання відносин між учасниками біржової торгівлі

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Предмет біржового права

Тема 2. Правове становище товарної біржі

Тема 3. Угоди на товарній біржі

Тема 4. Правове становище фондової біржі

Тема 5. Цінні папери, що є предметом угод на фондовій біржі

Тема 6. Угоди з цінними паперами на фондовій біржі

Тема 7. Валютна біржа

4. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів (розділів) і тем	Кількість годин														
	За навчальною програмою					За робочою навчальною програмою									
						денна форма					заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
Лек		пр., сем	лаб.	с. р	лек		пр., сем	лаб.	с. р	лек		пр., сем	лаб.	с. р	
Тема 1. Предмет біржового права	4	2			2	4	2			2					
Тема 2. Правове становище фондової біржі	6	2			4	4	2			2					
Тема 3. Угоди на товарній біржі	8	2	2		4	6	2	2		2					
Тема 4. Правове становище фондової біржі	8	2	2		4	6	2	2		2					
Тема 5. Цінні папери, що є предметом угод на фондовій біржі	8	2	2		4	8	4	2		2					
Тема 6. Угоди з цінними паперами на фондовій біржі	10	4	2		4	8	4	2		2					
Тема 7. Валютна біржа	10	4	2		4	9	4	2		3					
Всього годин	54	18	10		26	45	20	10		15					

5. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми, питання теми	Кіль- кість годин
1	1. Предмет біржового права 1. Сучасний стан світового біржового ринку 2. Об'єкти та учасники біржової торгівлі 3. Сучасний стан світового біржового ринку.	2
2	2. Правове становище товарної біржі 1. Поняття та види товарних бірж 2. Управління товарною біржею 3. Майно товарної біржі та гарантії майнових прав товарної біржі	2
3	3. Угоди на товарній біржі 1. Поняття про угоди з біржовим товаром . 2. Порядок укладання біржових угод 3. Форма біржових угод та їх реєстрація . 4. Хеджування та біржова спекуляція 5. Порядок розгляду спорів, що виникають за біржовими угодами	2
4	4. Правове становище фондової біржі 1. Поняття фондового ринку та фондової біржі. 2. Статут і правила фондової біржі. 3. Організаційна структура та функції фондової біржі. 4. Особливі умови припинення фондової біржі	2
5	5. Цінні папери, що є предметом угод на фондовій біржі 1. Поняття і види цінних паперів 2. Основні характеристики акцій, облігацій, казначейських зобов'язань, ощадних сертифікатів, векселів. 3. Реєстрація випуску цінних паперів . 4. Органи, що здійснюють державний контроль за випуском і обігом цінних паперів .	4
6	6. Угоди з цінними паперами на фондовій біржі 1. Поняття та види фондових угод 2. Порядок проведення торгів акціями. 3. Кліринг та розрахунки на ринках цінних паперів 4. Біржові котревання.	4
7	7. Валютна біржа. Біржа праці 1. Поняття валюти і валютної біржі. 2. Операції з валютою і обміну валют 3. Оформлення укладених на валютній біржі угод та розрахунки 4. Біржа праці як елемент інфраструктури ринку України та її перспективи	4
	Всього:	20

6.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 3 Угоди на товарній біржі	2
2	Тема 4 Правове становище фондової біржі	2
3	Тема 6 Угоди з цінними паперами на фондовій біржі	2
	Разом	6

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Цінні папери, що є предметом угод на фондовій біржі	2
2	Валютна біржа. Біржа праці	2
	Разом	4

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1 Предмет біржового права	2
2	Тема 2 Правове становище товарної біржі	2
3	Тема 3 Угоди на товарній біржі	2
4	Тема 4 Правове становище фондової біржі	2
5	Тема 5 Цінні папери, що є предметом угод на фондовій біржі	2
6	Тема 6 Угоди з цінними паперами на фондовій біржі	2
7	Тема 7 Валютна біржа. Біржа праці	3
	Разом	15

9.Тематичний зміст курсу

(денна форма)

№ п.п.	№ аудитор. Заняття	Модуль (розділ), тема заняття	Вид заняття	Кількість годин	Примітки
1	1	Предмет біржового права	лекція №1	2	
с/в		Сучасний стан світового біржового ринку	с/о	2	
2	2	Правове становище товарної біржі	Лекція №2	2	
с/в		1.Правова основа торгівельно-біржової діяльності. 2.Майно товарної біржі та гарантії її майнових прав	с/о	2	
3	3	Угоди на товарній біржі	Лекція №3	2	
4	4	Угоди на товарній біржі	Практичне заняття №1	2	
с/в		1.Хеджування та біржова спекуляція. 2.Виконання біржових угод	с/о	2	Контроль
5	5	Правове становище фондової біржі	Лекція №4	2	
6	6	Правове становище фондової біржі	Практичне заняття №2	2	
с/в		1.Організаційна структура та функції фондової біржі. 2.Особливі умови припинення фондової біржі	с/о	2	
7	7	Цінні папери,що є предметом угод на фондовій біржі	Лекція №5	2	
8	8	Цінні папери, що є предметом угод на фондовій біржі	Лекція №6	2	
9	9	Цінні папери, що є предметом угод на фондовій біржі	семінарське заняття №1	2	
с/в		Органи,що здійснюютьдержавний контроль за випуском і обігом цінних паперів	с/о	2	Контроль
10	10	Угоди з цінними паперами на фондовій біржі	Лекція №7	2	
11	11	Угоди з цінними паперами на фондовій біржі	Лекція №8	2	
12	12	Угоди з цінними паперами на фондовій біржі	Практичне заняття №3	2	
с/в		1.Кліринг та розрахунки на ринках цінних паперів. 2.Біржові котирування	с/о	2	
13	13	Валютна біржа.Біржа праці	Лекція №9	2	
14	14	Валютна біржа. Біржа праці	Лекція №10	2	
15	15	Валютна біржа. Біржа праці	Семінарське заняття №2	2	
с/в		Біржа праці як елемент інфраструктури ринку України та перспективи її розвитку	с/о	3	Контроль
		Всього:		30 год.	

10. Методи навчання

1. Бесіда
2. Усна розповідь з елементами наочності, логічності, порівняння, узагальнення, конкретизації
3. Диспут
4. Тестування
5. Комп'ютерні технології (застосування мультимедійного діапроектору для перегляду презентацій, відеофільмів)
6. Ділові ігри
7. Круглі столи
8. Брейн-ринги
9. Конференції
10. Ілюстрація, демонстрація
11. Аналіз життєвих ситуацій як метод застосування теоретичних знань на практиці.

11. Методи контролю

1. Опитування (усне чи письмове)
2. Диктанти (понятійний, юридичний)
3. Тести
4. Захист рефератів
5. Захист практичних робіт
6. Опитування по індивідуальним завданням
7. Перевірка конспектів
8. Написання контрольних робіт
9. Екзамен

12. Критерії оцінювання знань студентів

Оцінювання знань студентів в коледжі проводиться на підставі поточного й підсумкового контролю знань.

Поточний контроль знань – вид контролю якості знань студентів, який проводиться протягом курсу вивчення дисциплін. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять у формах усного та письмового опитування, поточного тестування, оцінювання рефератів, доповідей, домашніх завдань та ін. Поточний контроль якості знань студентів здійснює викладач, який проводить семінарські і практичні заняття.

Підсумковий контроль знань – вид контролю якості знань студентів, який проводиться по закінченню навчального семестру або окремого курсу вивчення дисциплін у формах семестрового екзамену, семестрового заліку або підсумкової контрольної роботи.

При оцінюванні якості знань студентів необхідно враховувати 3 основні компоненти:

1. рівень знань;
2. навички самостійної роботи;
3. вміння застосувати знання на практиці.

Критерії оцінки окремих видів навчальної роботи:

1. При оцінюванні усних (письмових) відповідей:

Оцінка – «5» (відмінно) має відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту теоретичного питання, в якому присутній повний перелік основних понять, категорій та законів, необхідних для розкриття змісту питання;
- знання нормативного та законодавчого матеріалу, обов'язкове посилання на них під час розкриття теоретичного питання;
- точність формулювань, логіка, достатній рівень узагальненості знань.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо:

- порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище, якщо він необхідний для вичерпної відповіді;
- хід виконання практичних завдань є правильним, але допущені незначні помилки в трактуванні чи розрахунках.

Оцінка 3 (задовільно) ставиться, якщо:

- письмова відповідь на теоретичне питання малообґрунтована, неповна, з визначенням лише основних понять;

– студент не знайомий з нормативно-законодавчими актами у сфері відповідної галузі права, а звідси, наприклад, більша кількість відповідей на тестові питання є невірними;

– студент знає, але не вміє застосовувати норми законів для розв’язування практичного завдання;

– студент лише з допомогою викладача може зрозуміти та виправити свої помилки.

Відповідь на оцінку 2 (незадовільно) оцінюється якщо:

– відповідь студента елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про зміст нормативно-правових актів у сфері даної галузі права;

– студент не може самостійно сформулювати основні поняття, категорії;

– допущені грубі помилки, і студент не може їх виправити;

– студент не вміє робити висновки.

2. При усних відповідях (доповідях) додатковими критеріями оцінки мають бути:

– повнота розкриття питання;

– логіка викладення, культура мови;

– емоційність та переконаність;

– використання посилання на основну та додаткову літературу (підручники, навчальні посібники, журнали тощо);

– підготовка та супроводження усної відповіді (доповіді) мультимедійною презентацією матеріалу за допомогою комп’ютерної техніки, а також інших різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо);

– аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Критерії оцінки поточного контролю знань

Поточне оцінювання успішності студентів з конкретної дисципліни включає до себе оцінки за традиційною шкалою (від 2 до 5 балів), отримані студентом на аудиторних заняттях за відповіді під час усного та експрес-письмового опитування, а також оцінки за відпрацювання пропущених занять та незадовільних оцінок.

Відмова від виступу на семінарському/практичному занятті оцінюється теж як незадовільна відповідь.

Перевірка явки студентів здійснюється на початку кожного заняття. Поява студента в аудиторії після проведеної перевірки не призводить до зміни раніше проставленої викладачем відмітки «нб» та вимагає відпрацювання у звичайному порядку як пропущеного заняття.

Критерії оцінки підсумкового контролю знань

Студент допускається до складання екзамену/заліку або написання підсумкової контрольної роботи лише у разі отримання позитивних оцінок з дисципліни та наявності відпрацьованих пропусків та незадовільних оцінок.

Залікове заняття та підсумкова контрольна робота проводяться на останньому занятті з дисципліни, екзамен – згідно графіку проведення семестрової сесії.

Оцінка 5 (відмінно) виставляється особі, яка вільно відповідає на питання, викладає основні положення при відповіді на додаткові питання, може пов'язати теоретичний матеріал з іншими взаємопов'язаними дисциплінами, виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить джерела інформації, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно формує висновки.

Оцінка 4 (добре) виставляється особі, яка вільно відповідає на питання, орієнтується в матеріалі при відповіді на додаткові питання, вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження певних думок.

Оцінка 3 (задовільно) виставляється особі, яка може викласти основні положення теорії при відповіді на питання, відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Оцінка 2 (незадовільно) виставляється особі, яка не відповідає на питання, володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу і відтворює окремі факти, елементи, об'єкти.

12. Методичне забезпечення

1. Навчальна типова програма дисципліни
2. Робоча навчальна програма дисципліни (схвалена цикловою комісією);
3. Плани занять (розглянуті і схвалені на засіданнях циклової комісії)
4. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо
5. Повні конспекти лекцій з дисципліни
6. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань з дисципліни , завдань для обов'язкових контрольних робіт
7. Інструктивно-методичні матеріали практичних занять
8. Роздатковий матеріал для проведення практичних занять.
9. Тести для контролю самостійної роботи, завдання для заліків.
10. Методичні рекомендації, розробки для викладача
11. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів
12. Завдання для виконання директорських та комплексних контрольних робіт
13. Запитання для заліку
12. Інші матеріали.

13. Рекомендована література

1. Конституція України
2. Цивільний кодекс України
3. Господарський кодекс України
4. Про цінні папери та фондову біржу: Закон України
5. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України

Базова

1. Кононенко І.В. Основи біржового права. – К, 2005
2. Бобкова А.Г. Біржове право, видавництво ЦУЛ, 2005
3. Кульчіцький С.А. Біржове право, конспект лекцій, 2002
4. Дмитрук Б.П., Організація біржової діяльності в агропромисловому комплексі
5. Мельник В.А. Ринок цінних паперів . Довідник керівника підприємства

Допоміжна

1. Дударова К.Б. Українське законодавство про товарну біржу
2. Гайдуцький П.І., Бузовський Е.А., Тімченко В.П. Біржова торгівля – основа ринку
3. Губський А.В. Аграрний ринок, 1998
4. Кузнецова Н.С., Назарчук І.Р. Ринок цінних паперів в Україні: правові основи формування та функціонування, -К, 1998
5. Сохацька О.М. Ф'ючерсні ринки. Історія ,сучасність, перспективи становлення в Україні, Тернопіль, 1999

14. Інформаційні ресурси

- 1 <http://rada.gov.ua/> - офіційний веб-портал Верховної Ради України
- 2 <http://www.kmu.gov.ua/control/> - єдиний веб-портал органів виконавчої влади
- 3 <http://www.president.gov.ua/> - офіційне інтернет - представництво Президента України
- 4 <http://www.me.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
- 5 <http://industry.kmu.gov.ua/industry/control/uk/index> - офіційний веб-сайт Міністерства промислової політики України
- 6 <http://minagro.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України
- 7 <http://www.mon.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України
- 8 <http://www.mtu.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства інфраструктури України
- 9 <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index> - офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України
- 10 <http://minrd.gov.ua/> - офіційний портал Міністерства доходів і зборів України
- 11 <http://www.menr.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Міністерства екології та природних ресурсів України
- 12 <http://mfa.gov.ua/ua> - офіційний веб-сайт Міністерства закордонних справ України
- 13 <http://mpe.kmu.gov.ua/control> - офіційний веб-сайт Міністерства енергетики та вугільної промисловості України
- 14 <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/index> - офіційний веб-сайт Міністерства культури України
- 15 <http://dsmsu.gov.ua/index/ua> - офіційний веб-сайт Міністерства молоді та спорту України
- 16 <http://www.mil.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Міністерства оборони України
- 17 <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> - офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України
- 18 <http://www.minregion.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
- 19 <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index> - офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України
- 20 <http://www.minfin.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України
- 21 <http://www.minjust.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України
- 22 <http://www.vasu.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Вищого адміністративного суду України
- 23 <http://court.gov.ua/> - офіційний веб-портал Судової влади України

15. Зміст

№ п/п	Назва розділу робочої програми	Стор
1	Опис навчальної дисципліни	3
2	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3	Програма навчальної дисципліни	5
4	Структура навчальної дисципліни	6
5	Теми лекційних занять	7
6-7	Теми практичних та семінарських занять	8
8	Самостійна робота	9
9	Тематичний зміст курсу	10-11
10	Методи навчання	12
11	Методи контролю	13
12	Критерії оцінювання знань студентів	14-16
13	Методичне забезпечення	17
14	Рекомендована література	18
15	Інформаційні ресурси	19
	Зміст	20